

The Effect of Transformational Leadership on Effective Academic Administration Under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1

Somyos Singcome¹ and Suttipong Boonphadung²

¹Master Student of Education, Rajabhat Suan Sunandha University, Thailand

²Lecturer from the Faculty of Education, Rajabhat Suan Sunandha University, Thailand

Email: s62561802042@ssru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0007-3630-2595>

Corresponding Author Email.com: suttipong.bo@ssru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0027-9358>

Received 04/07/2024

Revised 20/09/2024

Accepted 20/10/2024

Abstract

Background and Aims: The primary objective of the Public Sector's Achievement aim is for leaders to enhance their abilities and facilitate the growth of others to thrive in a dynamic environment. Furthermore, the essence of initiating a mental revolution is exhibiting courage, making sacrifices, and assuming personal and communal responsibility. In this research, the objectives were to 1) examine the degree of transformational leadership exhibited by administrators in educational institutions, 2) evaluate the efficacy of academic administration, 3) investigate the correlation between the transformational leadership exhibited by administrators in educational institutions and their level of administrative performance, 4) analyze the impact of transformational leadership by school administrators on the efficacy of academic administration in schools under the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1.

Methodology: This study is a survey-based investigation. Population refers to the entire group of individuals or objects that we are interested in studying. A sample, on the other hand, is a subset of the population that is selected to conduct a study or analysis. The sample group consisted of school administrators and instructors from the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1. The sample size was obtained via the Krejcie and Morgan tables, yielding 357 individuals. The specimen was obtained through the utilization of stratified random sampling. Based on the size of the school, a questionnaire was employed as the tool. It is defined as a system of assessment based on a range of values. The consistency index for each item was 1.00, whereas the confidence value was 0.987. The fundamental statistical measures employed were percentage, mean, and standard deviation. The statistical tests employed to evaluate the hypothesis consisted of Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression.

Results: The impact of transformational leadership on educational institution administrators. Overall, it is at an elevated level. Academic Administration Overall, the efficacy is at a high level. The effectiveness of academic administration is closely linked to the transformational leadership of school administrators. The high degree of optimism is statistically significant with a p-value of less than 0.01. Upon examining each variable, it was determined that there was a significant positive correlation at the .01 level. The collective factors can accurately forecast the efficacy of academic management within the institution. The Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1 presents a prediction equation in two forms. The first form is expressed as raw scores: $Y' = .536 + 1.084X_2 + .269X_3 + .590X_1 + .112X_5$. The second form is expressed as standard scores: $Z'y = 1.235X_2 + .253X_3 + .650X_1 + .108X_5$.

Conclusion: Transformational leadership was exhibited by administrators at educational institutions. According to the findings of the research conducted under the authority of the Bangkok Secondary Educational Service Area Office, Area 1, the overall results, as well as each aspect, were found to be at a high level. This is because educational institution directors in the present period must promptly adjust to alterations in the world. Educational institution administrators must recall the imperative of adapting to the situation. Suitably conduct yourself in your assigned position and responsibilities. Exhibit transformative leadership to transform the administration into a collaborative support system to effect positive transformation. Consequently, the school's academic administration is highly effective.

Keywords: Transformational Leadership; Academic Administration Effectiveness

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

สมยศ สิงห์ท่า¹ และ สุทธิพงศ์ บุญผดุง²

¹นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

²อาจารย์ คณะครุศาสตร์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การพัฒนาองค์การภาครัฐประสบผลสำเร็จและบรรลุผลตาม เป้าหมาย ผู้นำจะต้องสามารถปรับเปลี่ยนตนเองและพัฒนาผู้อื่นได้ตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป เริ่มต้นจากการปฏิวัติความคิดของตนเองให้มีความ กล้าหาญ เสียสละ และรับผิดชอบต่อตนเองและต่อผู้อื่นได้ ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ 4) ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครจซี่ และมอร์แกน ได้จำนวน 357 คน สุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ค่าความเชื่อมั่น 0.987 สถิติพื้นฐานที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก การบริหารงานวิชาการโดยรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการ ทางบวกในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายตัวแปร พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวแปร สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ $Y' = .536 + 1.084X_2 + .269X_3 + .590X_1 + .112X_5$ และในรูปคะแนนมาตรฐาน $Z'y = 1.235X_2 + .253X_3 + .650X_1 + .108X_5$

สรุปผล: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา จากผลการวิจัยพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันนี้ต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็ว ผู้บริหารสถานศึกษาจำ เป็นจะต้องปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบทบาท

หน้าที่ มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อปรับเปลี่ยนการบริหารงานให้เป็นระบบสนับสนุนปฏิบัติงานร่วมกันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น จึงส่งผลให้ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการขอโรงเรียนอยู่ในระดับมากเช่นกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง; ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ

บทนำ

ภาวะผู้นำ เป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานของผู้บริหาร ที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถ ทักษะ เทคนิค วิธีการต่างๆ สามารถสร้างบรรยากาศในองค์กรให้เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน กระตุ้นจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีพฤติกรรมเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับที่ผู้บริหาร ต้องการ ทำให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพ หรือประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในยุคปัจจุบันนี้ ผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นจะต้อง ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ ปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง เพื่อที่จะสามารถปรับเปลี่ยนการบริหารงานให้เป็นระบบ สนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดี กระตุ้นให้เกิดการร่วมมือร่วมใจกันในทุกๆ คน โดยคำนึงถึงประโยชน์และเป้าหมายขององค์กร เป็นสำคัญ สามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ในองค์กรนี้ นอกจากผู้บริหารจะต้องมีการบริหารงานที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ดีแล้ว การร่วมมือกันทำงานของทีมงานก็เป็นส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนให้การทำงานให้สำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานศึกษาธิการกรุงเทพมหานคร, 2562)

ผู้นำเชิงการเปลี่ยนแปลง (Change Agent) ยุคปัจจุบัน ผู้นำจะต้องสามารถปรับเปลี่ยนตนเองและพัฒนาผู้อื่นได้ตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงนั้น เริ่มต้นจากการปฏิบัติความคิดของตนเองให้มีความ กล้าหาญ เสียสละ และรับผิดชอบต่อตนเองและต่อผู้อื่นได้ และผู้นำจะต้องมีภาวะความเป็นผู้นำด้วยจึงจะทำให้การพัฒนางานองค์กรภาครัฐประสบผลสำเร็จและบรรลุผลตาม เป้าหมาย (Sutamdee and Sonwa, 2017) “ผู้นำการเปลี่ยนแปลง” (Transformational Leader) สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้และสามารถพัฒนาผู้นำนี้ได้ในทุก องค์กรและในประเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นองค์กรที่อยู่ในอเมริกา ยุโรป หรือในเอเชีย สำหรับในเอเชียมีการศึกษาวิจัยในองค์กรธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่โดยเฉพาะในประเทศญี่ปุ่น ฮองกง สิงคโปร์ และในประเทศไทย พบว่า ภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงนี้มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลขององค์กรผลการปฏิบัติงานทั้งของกลุ่มและของผู้ใต้บังคับบัญชา เจตคติต่อการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน ความผูกพันต่อ องค์กร พฤติกรรมความเป็นพลเมืองดี (Organizational Citizenship Behavior: OCB) รวมถึงการพัฒนาบุคลากรในองค์กรและตัวแปร หรือปัจจัยอื่น ๆ อีกมากมาย (รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2563) สอดคล้องกับ Bass and Avolio (1990: 19) ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง สามารถเห็นได้จาก ผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformation) ผู้ร่วมงานและผู้ตาม ทำให้ผู้ร่วมงานและผู้ตามมองตนเอง และมองงานในแง่บวกหรือกระบวนทัศน์ (Paradigm) ใหม่ ๆ ทำให้เกิดการตระหนักรู้ (Awareness) ในเรื่องวิสัยทัศน์ (Vision) และภารกิจ (Mission) ของทีมและองค์กร พัฒนา

ความสามารถของผู้ร่วมงาน และผู้ตามไปสู่ระดับความสามารถที่สูงขึ้น และมีศักยภาพมากขึ้น ผู้นำจะชักนำให้ ผู้ร่วมงานและผู้ตามมอง ไกลเกินกว่าความสนใจของเฉพาะตนไปสู่อุดมการณ์ที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ (Achievement) การทำให้ เป็นจริงในตัวเอง (Self-actualization) และความเป็นอยู่ที่ดี (Well-being) ทั้ง ของตนเองและของ ผู้อื่น รวมทั้งขององค์กรและสังคม ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงจะประกอบด้วย การสร้าง บารมี (Charisma) การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational motivation) การกระตุ้นให้ใช้ปัญญา (Intellectual stimulation) และการคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individualized consideration) จะเห็นได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเป็นสิ่งสำหรับสังคมไทยที่ต้องได้รับการพัฒนาให้พ้นจากภาวะ วิกฤตให้ เกิดการเปลี่ยนแปลง และช่วยพัฒนาสังคมได้ อีกทั้งมีความเป็นสากลเหมาะสมกับยุคปัจจุบัน

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญสำหรับสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวของ กับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งมีจุดมุ่งหมาย หลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จ และความสามารถของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต องมีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารเพราะการบริหารเป็นภารกิจหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้อง ดำเนินการโดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการเพราะการบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการทำกิจกรรมทุก อย่างที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การ พัฒนาการเรียนการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตาม จุดหมายของหลักสูตร และจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน หากมองการ บริหารงานวิชาการในด้านงานของสถานศึกษา งานบริหารวิชาการ ได้แก่ งานควบคุมดูแลหลักสูตรการสอน อุปกรณ์การสอนการจัดแบบเรียน คู่มือ การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอนการปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู การนิเทศการศึกษา การเผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลประเมินผล การประเมินมาตรฐาน สถานศึกษาเพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา เป็นต้น และขอบข่ายของงานวิชาการเป็น ข อ บ ข ้ า ย ท ี่ ก ว ้ า ง แ ล ะ เป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการ (จรรณี เก้าเอี้ยน, 2560) ผู้บริหารสถานศึกษา จึงต้องเป็นทั้งนักบริหารและนักวิชาการ เพราะจุดมุ่งหมายของการบริหารการศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มี คุณภาพเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (บุณิกา เทียนใส, 2561) ประสิทธิภาพของโรงเรียนขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียน เนื่องจากว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหาร วิทยาลัยจะต้องมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพราะเป็นภาวะที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องแสดงบทบาทของตนให้ ชัดเจน เช่น เป็นผู้มีความรู้ มีวิสัยทัศน์ เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับบุคลากร มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน มี วิสัยทัศน์ในการบริหารพัฒนา บุคลากรอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และปกครองอย่างเสมอภาคและเห็นคุณค่า (สุขุม จุสนิธ, 2560)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 มีพันธกิจในการพัฒนาศักยภาพและ คุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา

ศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะ ตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 จากผลการดำเนินงานการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่ผ่านมา พบว่าโดยภาพรวมแล้ว ประสพปัญหาทางด้านงานวิชาการ อย่างมากซึ่งมีสาเหตุหลายปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหา ซึ่งมีประเด็นที่สำคัญจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ปัญหาการนำสื่อวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ ปัญหาครูสอนไม่ตรงวิชาเอก ปัญหาครูมีภาระงานมาก ปัญหาการนิเทศติดตามไม่ต่อเนื่อง และปัญหาครูขาดทักษะในการใช้สื่อที่ทันสมัยในการเรียนการสอนจึงส่งผลกระทบต่อ คุณภาพของผู้เรียนและผู้อำนวยการโรงเรียนจะต้องเล็งเห็นความสำคัญและต้อง ดำเนินการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนทุก ๆ ด้านอย่างเร่งด่วนเพื่อให้การศึกษาและ คุณภาพการเรียนดีขึ้นต่อไป (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1, 2565)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างมากต่อโรงเรียน ที่จะประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ดังนั้นผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1

การทบทวนวรรณกรรม

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง หมายถึง การให้ความสำคัญของผู้ร่วมงานและผู้ตามให้มองเห็นงานในแง่มุมใหม่โดยมีการสร้างแรงบันดาลใจ การกระตุ้นทางปัญญา หรือการคำนึงถึงความเป็น ปังเจกบุคคล โดยผู้นำจะต้องยกระดับวุฒิภาวะและอุดมการณ์ของผู้ตาม กระตุ้น ชี้นำ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาความสามารถของผู้ตามและผู้ร่วมงานไปสู่ระดับความสามารถที่สูงขึ้นมีศักยภาพมากขึ้น นำไปสู่การบรรลุงานที่สูงขึ้น มีพฤติกรรมในการทำงานและการบริหารงานที่นำพาองค์กรพัฒนาในทางที่ดีขึ้นโดยอาศัยพฤติกรรมแบบอย่างที่ดีด้านวิสัยทัศน์ วุฒิภาวะและแนวคิด เพื่อจูงใจสร้างแรงบันดาลใจกระตุ้นให้ผู้ตามรู้สึกไว้วางใจเกิดความนับถือ

ในตัวผู้นำเป็นผลให้ผู้ตามเกิดการเปลี่ยนแปลงแนวคิดพัฒนาทัศนคติ ยกระดับคุณภาพของผู้ตามให้เกิน กว่าความคาดหวังของตนเอง เพื่อเกิดประโยชน์ และนำพาองค์กรให้พัฒนาสู่ความสำเร็จ อย่างมีประสิทธิภาพ

Leithwood and Jantzi (1966) ให้ความหมายไว้ว่า ภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลง หมายถึง การแสดง พฤติกรรมของผู้นำที่คอยกระตุ้นผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อนำ องค์กรสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของกรมและการ ให้ความร่วมมือของกลุ่มโดยมีการ แสดงออกใน 6 ด้าน คือ การระบุนิสัยทัศน์ การเกื้อกูลยอมรับเป้าหมายของ กลุ่มการ สนับสนุนเป็นรายบุคคล การกระตุ้นทางปัญญา การเป็นแบบอย่างที่เหมาะสม และการ คาดหวังผล การปฏิบัติงานในระดับสูง

การบริหารงานวิชาการซึ่งถือว่าเป็นหัวใจหลักสำคัญของการบริหารการศึกษาหรือการบริหาร สถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ดังนี้

รุจิร ภูสาระ และจันทราณี สงวนนาม (2555) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การ บริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตาม เป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

อุทัย บุญประเสริฐ (2557) ได้ให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการว่า เป็นงานหลักมีลักษณะคล้าย ส่วนที่เป็นร่างกายของคนหรือของเด็กเป็นส่วนงานที่ใหญ่ที่สุดของระบบเป็นงานที่เป็นหัวใจของสถานศึกษา และมีหลักสูตรเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่ใช้กับการจัดระบบการทำงานของสถานศึกษา และใช้ กากับกระบวนการดำเนินงานในส่วนต่างๆ ของสถานศึกษาให้ตอบสนองและสนับสนุนการทางานวิชาการของ โรงเรียน คือ ให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพให้ได้คนที่ดีเป็นคนที่สมบูรณ์งานวิชาการจึงได้กลายเป็นงานที่เป็น ศูนย์กลางของสถานศึกษาครอบคลุมสถานศึกษาทั้งระบบทั้งสถานศึกษา ดังนั้น สถานศึกษาใดที่งานวิชาการ ก้าวหน้าสถานศึกษานั้นมักจะมีชื่อเสียงเป็นที่นิยม เป็นที่ยอมรับ ผลงานที่เป็นสภาพสุดยอดทางวิชาการที่ แท้จริงของสถานศึกษา คือ การเป็นสถานศึกษาที่เต็มไปด้วยบรรยากาศของการเรียนรู้ เต็มไปด้วยโอกาสใน การเรียนรู้และพัฒนาของเด็ก

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการว่าหากมองในด้าน กระบวนการการดำเนินงาน หมายถึง กระบวนการการบริหารกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียน การสอน ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุง การพัฒนาการเรียนการสอน การประเมินผล เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน เมื่อมองการบริหารงานวิชาการในด้านของสถานศึกษา งานบริหารวิชาการ ได้แก่ งานการควบคุมดูแล หลักสูตรการสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน อุปกรณ์การสอนการจัด แบบเรียน คู่มือครู การฝึกอบรมครูการนิเทศการศึกษา การเผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลการศึกษา การ ศึกษาวิจัย การประเมินมาตรฐานสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา

สำนักงานศึกษาธิการกรุงเทพมหานคร (2562) ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า หมายถึง การดำเนินงานโดยการผสมผสานทรัพยากรการจัดกิจกรรม ประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่นักเรียน เพื่อ ปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดทั้งการอบรมศีลธรรมจรรยา

และความประพฤติของนักเรียน เพื่อให้เป็นคนดีมี ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความรู้รอบตัว ความรู้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะการดำรงชีวิต อย่างมีความสุข

ความหมายของประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

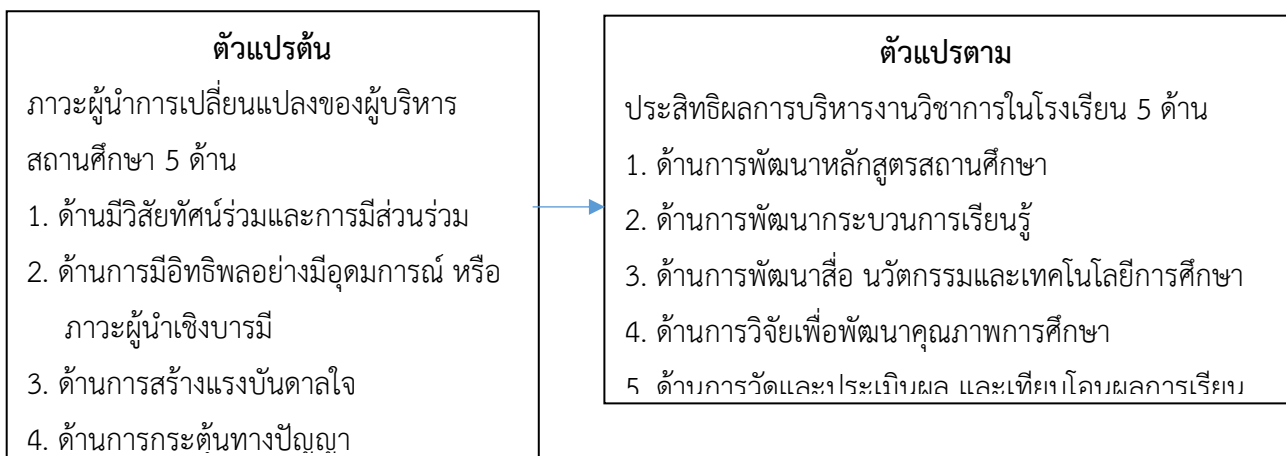
ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายโดยสรุป ได้ดังนี้

รจนาภา วงศ์ภาพสินธุ์ (2560) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกอย่าง ในโรงเรียนที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน การ พัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนารอบด้าน จนเต็มศักยภาพ เพื่อให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือ เป็นคนดี เป็นคนเก่ง และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ระดับความสำเร็จตามเป้าหมายที่สังเกตได้ในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมทุกอย่างในโรงเรียนที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน

พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ (2560) ประสิทธิภาพผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน คือ การ บริหารจัดการของ ผู้บริหารในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในโรงเรียนเพื่อทำให้เกิดสำเร็จในตัวผู้เรียนคือทำให้ผู้เรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น เกิดความสำเร็จแก่บุคลากรคือทำให้ บุคลากรสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมได้ และทุกคนในโรงเรียนสามารถปรับตัวเรียนรู้ที่จะทำงาน ต่างๆ ให้สำเร็จทุกสถานการณ์ และประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการในโรงเรียน หมายถึง สภาพ ความสำเร็จที่ปรากฏอยู่จริงในโรงเรียนซึ่งเป็นผลมาจากการ บริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียน ใน การบริหารวิชาที่สามารถใช้ความคิด ความสนใจ และการตั้งใจในการ บริหารจัดการต่างๆ เกี่ยวกับ งานวิชาการตามขอบข่ายงานวิชาการที่กระทรวงศึกษาธิการ กำหนด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการ บริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จากการวิเคราะห์และ สังเคราะห์จากเอกสาร งานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ได้เป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 67 แห่ง ประจำปีการศึกษา 2566 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกเป็น ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 55 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 158 คน และครู จำนวน 4,197 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 4,410 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1, 10 มิถุนายน 2566. เว็บไซต์)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 357 คน สุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นและเทียบสัดส่วนจากจำนวนประชากร จำแนกเป็นผู้บริหาร 18 คน และครู จำนวน 339 คน ตามขนาดของสถานศึกษา

2. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของการบริหารวิชาการ

2) ศึกษารูปแบบและวิธีสร้างแบบสอบถามจากวิธีการสร้างแบบสอบถามตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert)

3) สร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4) ปรับปรุงแบบสอบถามตามอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ แล้วนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) พร้อมนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ เพื่อพิจารณาความตรงเชิงโครงสร้าง ตลอดจนความชัดเจนของข้อความ และความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้ตามที่นิยามไว้ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ทุกข้อ

5) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Tryout) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ปีการศึกษา 2567 นำข้อมูลจากการทดลองใช้ไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.987

6) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงให้เสร็จสมบูรณ์ แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบพิจารณาจัดพิมพ์และนำไปใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 357 คน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. ติดต่อประสานงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานครเขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการ และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา แล้วนัดวันเก็บข้อมูล โดยนำแบบสอบถามไปให้ด้วยตนเอง

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 357 ฉบับ

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ พร้อมนำแบบสอบถาม มาทำการลงรหัส เพื่อนำไปประเมินผลของข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมได้ ผู้วิจัยมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

2. การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

2.1 วิเคราะห์ในส่วนข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้การหาค่าคะแนนเฉลี่ย และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.3 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของการบริหารวิชาการ โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยให้น้ำหนักคะแนนและแปลผล ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2556)

น้ำหนักคะแนน ค่าเฉลี่ย ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง/
ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

5	4.51 - 5.00 มากที่สุด
4	3.51 - 4.50 มาก
3	2.51 - 3.50 ปานกลาง

- 2 1.51 - 2.50 น้อย
1 1.00 - 1.50 น้อยที่สุด

2.4 ทดสอบความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีผลต่อประสิทธิผลของการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 1 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearsons Product Moment Correlation Coefficient) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติไว้ที่ .05 โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	หมายถึง
≤ 0.02	ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำมาก
0.21-.40	ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำ
0.41-0.60	ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง
0.61-0.80	ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูง
≥ 0.81	ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับสูงมาก

2.5 วิเคราะห์ข้อมูลอิทธิพลของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีผลต่อประสิทธิผลของการบริหารวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยใช้สถิติการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมเป็นรายด้าน

รายการประเมิน	ระดับภาวะผู้นำ (n=357)		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านมีวิสัยทัศน์ร่วมและการมีส่วนร่วม	4.47	0.64	มาก
ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หรือภาวะผู้นำเชิงبارมี	4.53	0.66	มากที่สุด
ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ	4.42	0.55	มาก
ด้านการกระตุ้นทางปัญญา	4.20	0.52	มาก
ด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล	4.20	0.56	มาก
รวม	4.37	0.55	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$; S.D.= 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หรือภาวะผู้นำเชิงบริหาร ($\bar{X} = 4.53$; S.D.= 0.66) ด้านมีวิสัยทัศน์ร่วมและการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.47$; S.D.= 0.64) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($\bar{X} = 4.42$; S.D.= 0.55) ด้านการกระตุ้นทางปัญญา ($\bar{X} = 4.20$; S.D.= 0.52) และด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล ($\bar{X} = 4.20$; S.D.= 0.56)

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับประสิทธิผลของการบริหารวิชาการโดยรวมและรายด้าน

รายการประเมิน	ระดับประสิทธิผล		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.41	0.66	มาก
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.56	0.68	มากที่สุด
ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา	4.53	0.69	มากที่สุด
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.49	0.67	มาก
ด้านการวัดและประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	4.35	0.39	มาก
โดยรวม	4.47	0.58	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารวิชาการในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$; S.D.= 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.56$; S.D.= 0.68) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ($\bar{X} = 4.53$; S.D.= 0.69) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.49$; S.D.= 0.67) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.41$; S.D.= 0.66) และด้านการวัดและประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.35$; S.D.= 0.39)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารวิชาการ

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของการบริหารวิชาการ

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X	Y	ระดับความสัมพันธ์
X_1	1.000	.973**	.907**	.684**	.808**	.951**	.869**	สูงมาก
X_2		1.000	.915**	.660**	.784**	.945**	.919**	สูงมาก
X_3			1.000	.795**	.878**	.971**	.888**	สูงมาก
X_4				1.000	.836**	.841**	.646**	สูง

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X	Y	ระดับความสัมพันธ์
X ₅					1.000	.924**	.774**	สูง
X						1.000	.892**	สูงมาก

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา (X) ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน (Y) มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก ($r_{XY}=0.892$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา (X) ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน (Y) เป็นรายตัวแปร พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง 2 ตัวแปร และอยู่ในระดับสูงมาก 3 ตัวแปร เรียงลำดับจากด้านที่มีความสัมพันธ์สูงไปหาต่ำ ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หรือภาวะผู้นำเชิงبارมี ($r_{X_2Y} = .919$) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ($r_{X_3Y} = .888$) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมและการมีส่วนร่วม ($r_{X_1Y} = .869$) ด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล ($r_{X_5Y} = .774$) และด้านการกระตุ้นทางปัญญา ($r_{X_4Y} = .646$)

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแต่ละขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression analysis) ซึ่งผลการวิเคราะห์ปรากฏตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	Adj R ²	SEE	F	P-value
X ₂	.919	.845	.845	.22888	1938.535	.000
X ₂ ,X ₃	.927	.859	.858	.21874	1078.609	.000
X ₂ ,X ₃ ,X ₁	.937	.877	.876	.20439	841.018	.000
X ₂ ,X ₃ ,X ₁ ,X ₅	.938	.880	.878	.20261	643.763	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณโดยการคัดเลือกตัวแปรเพื่อพัฒนา โดยใช้วิธีแบบมีขั้นตอน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หรือภาวะผู้นำเชิงบาร์มี (X₂) ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ร้อยละ 84.5 เมื่อเพิ่มด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X₃) เข้าไปส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ร้อยละ 85.90 เมื่อเพิ่ม ด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล (X₅) เข้าไปส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ร้อยละ 88.00 เพิ่มขึ้นจากเดิม 3.50 ดังนั้นภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หรือภาวะผู้นำเชิงบาร์มี (X₂) ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X₃) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมและการมีส่วนร่วม (X₁) และด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล (X₅) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอนภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

ตัวแปรพยากรณ์	B	SE _B	β	t	p-value
Constant	.536	.089		6.028	.000
ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หรือภาวะผู้นำเชิงبارมี (X ₂)	1.084	.077	1.235	14.101	.000
ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X ₃)	.269	.063	.253	4.255	.000
ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมและการมีส่วนร่วม (X ₁)	-.590	.076	-.650	-7.750	.000
ด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล (X ₅)	.112	.042	.108	2.694	.007

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณโดยการคัดเลือกตัวแปรเพื่อพิจารณา โดยใช้วิธีแบบมีขั้นตอน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หรือภาวะผู้นำเชิงบาร์มี (X₂) ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X₃) ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมและการมีส่วนร่วม (X₁) ด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล (X₅) โดยเขียนเป็นสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

$$\text{ในรูปคะแนนดิบ } Y' = .536 + 1.084X_2 + .269X_3 + .590X_1 + .112X_5$$

$$\text{ในรูปคะแนนมาตรฐาน } Z'y = 1.235X_2 + .253X_3 + .650X_1 + .108X_5$$

อภิปรายผล

จากการศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยได้พบข้อประเด็นที่น่าสนใจและควรนำมาอภิปราย และนำเสนอต่อไปนี้

1. ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการทำงาน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างทำให้บุคลากรในสถานศึกษายอมรับ เกิดความเชื่อมั่น ศรัทธา เกิดความไว้วางใจที่จะได้ทำงานร่วมกัน ทั้งยังมีความสามารถจัดการกับอารมณ์ของตนเองเห็นคุณค่าในตัวเอง มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้เป็นผู้คุณธรรมจริยธรรม ไม่ใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ของตนเอง และทำงานโดยมุ่งประโยชน์ส่วนรวมของสถานศึกษาอยู่เสมอ สอดคล้องกับผลการวิจัยของอุทุมพร จันทรสิงห์ (2561) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของเกศสุตา วรรณสินธ์ (2562) ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำตามความเป็นจริงของภาวะผู้นำการ

เปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร โดย ภาพรวมอยู่ระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุริย์พร พากพื้น (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องภาวะผู้นำของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ภาวะผู้นำแบบสนับสนุน ภาวะผู้นำแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ภาวะผู้นำแบบให้มีส่วนร่วม และภาวะผู้นำแบบสั่งการ

2. ประสิทธิภาพของการบริหารวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาร่วมกับบุคลากรอย่างเป็นระบบ จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา การจัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในให้หน่วยงานต้นสังกัดและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ จัดทำแผนสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา ตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) และสรุปรายงานประจำปี ส่งผลให้การประกันคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2563) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อธิรัตน์พัชร ร้อยดาพันธ์ (2565) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา (X) ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน (Y) มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูงมาก ($r_{xy}=0.892$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา (X) ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน (Y) เป็นรายตัวแปร พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัวแปร

4. ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณโดยการคัดเลือกตัวแปรเพื่อพัฒนา โดยใช้วิธีแบบมีขั้นตอน พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ หรือภาวะผู้นำเชิงบริหาร (X_2) ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ร้อยละ 84.5 เมื่อเพิ่มด้านการสร้างแรงบันดาลใจ (X_3) เข้าไปส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ร้อยละ 85.90 เมื่อเพิ่ม ด้านทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล (X_5) เข้าไปส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ร้อยละ 88.00 เพิ่มขึ้นจากเดิม 3.50 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จทางด้านการจัดการศึกษานั้น องค์ประกอบสำคัญของความสำเร็จในอันดับต้น ๆ นั้นคือผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความไว้วางใจจากครูและบุคลากรในสถานศึกษาในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีความเชื่อมั่นในความซื่อสัตย์และความสามารถของกันและกัน รวมทั้งเชื่อมั่นในความซื่อสัตย์และความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาด้วยความจริงใจ เป็นที่พึงพิงให้แก่บุคลากรเมื่อเกิดความเครียดความยุ่งยากหรือเสี่ยงต่ออันตรายในการปฏิบัติงานการแสดงออกที่คงเส้นคงวาของผู้นำทั้งคำพูดและการกระทำไม่

เพียงแค่นั้นผู้บริหารสถานศึกษายังมีการโน้มน้าว กระตุ้นให้บุคลากรในสถานศึกษาตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในหน่วยงาน ทำให้บุคลากรในสถานศึกษาเกิดแนวคิดใหม่ ๆ เกิดกระบวนการแก้ปัญหาาร่วมกันอย่างเป็นขั้นตอน เปลี่ยนทัศนคติมุมมองในการ ส่งเสริมการมีเหตุมีผลรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา ส่งผลให้โรงเรียนประสบความสำเร็จทางด้านการจัดการศึกษาตลอดมาสอดคล้องกับงานวิจัยละออ จันทรชุม และ รวีวัตร สิริภูบาล (2560) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันอย่างมาก มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อีรณพัชร ร้อยตาพันธุ์ (2565) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวก กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ อยู่ในระดับสูง ($r = .874$)

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัย ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อปฏิบัติงานใด ๆ เพื่อการสื่อสารและงานร่วมกับผู้อื่นบนพื้นฐานของความปกติใหม่ มีการพัฒนาและคิดค้นสารสนเทศ โดยจะต้องผสมผสานเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้อย่างลงตัว มีการส่งเสริมเทคโนโลยีดิจิทัลก่อให้เกิดประโยชน์แก่สังคมและชุมชนนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าของตนเองต่อชุมชน และสร้างและผลักดันโอกาสและความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงการทำงาน การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการงานที่เกี่ยวกับการประมวลผลข้อมูลเพื่อให้ได้เป็นสารสนเทศ และสนับสนุนการทำงานตั้งแต่การนำเข้า การจัดเก็บการจัดการการป้องกัน การสื่อสาร เพื่อให้ผู้ปฏิบัติตามมีโอกาส เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ

1.2 โรงเรียนควรมีการประเมินยุทธศาสตร์และ ตัวชี้วัดในการดำเนินงานวิชาการที่จะช่วยพัฒนาให้บรรลุอุดมการณ์และเป้าหมายโรงเรียนให้สามารถพัฒนาและส่งเสริมนักเรียนและต่อยอดการศึกษาระดับที่สูงขึ้น วางแผนกลยุทธ์การเรียนการสอนที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าประสงค์ให้ตรงตามความถนัดของผู้เรียน และผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นประเมินตามสภาพจริง มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางในปีต่ออย่างต่อเนื่อง และมีการพัฒนานักเรียนให้สำเร็จการศึกษาและมีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงอันพึงประสงค์ที่ต้องการของโรงเรียนจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการแก้ปัญหาร่วมกับครูและบุคลากรอย่างเป็นขั้นตอน โน้มน้าวกระตุ้นให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาตระหนักถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา สนับสนุนส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาเกิดแนวคิดใหม่ ๆ ในการทำงาน รับฟังความคิดเห็นของครูและบุคลากร ในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีเหตุผลในการทำงานร่วมกัน เปลี่ยนทัศนคติและมุมมองของครูและบุคลากรในสถานศึกษาในการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในระดับประถมศึกษาหรือมัธยมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- เกศสุดา วรรณสินธ์. (2562). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- จรูญ แก้วเอียน. (2560). *เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติสำหรับผู้บริหารมืออาชีพ*. สงขลา : ชานเมืองการพิมพ์.
- ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. สาขาการบริหารการศึกษา: มหาวิทยาลัยนเรศวร
- ธัญญา มาศแดงสีดา. (2565). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก.
- ธีรธนาพัชร ร้อยดาพันธ์. (2565). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริม.
- ปฐนิกา เทียนใส. (2561). *สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนวัดเศวตฉัตร สำนักงานเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- พิพัฒน์พงษ์ วิเศษ. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

- รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2563). *ภาวะผู้นำ ทฤษฎี การวิจัยและแนวทางการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รจนาภา วงศ์กาฬสินธุ์. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพของกระบวนการนิเทศ ภายในกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา บึงกาฬ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รุจิร ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม (2555). *งานวิชาการเพื่อการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์
- ละออ จันทร์ชุม และรวีวัตร์ สิริภูบาล. (2560).การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับสภาพการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1. *วารสารวิจัยราชภัฏกรุงเก่า มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*, 4(1), 64-69.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. (2565). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-Net) ปีการศึกษา 2565*. กรุงเทพฯ : กลุ่มนโยบายและแผน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. (2566). ข้อมูลสารสนเทศ. Retrieved on 10 August 2023 from: <https://eoffice.sesao1.go.th/info/school-group>.
- สำนักงานศึกษาธิการกรุงเทพมหานคร. (2562). *แผนพัฒนาการศึกษาจังหวัดกรุงเทพฯ พ.ศ. 2562 –2565*. กรุงเทพฯ: สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกรุงเทพมหานคร.
- สุขุม จุสนิพ. (2560). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- สุรีย์พร ฟากพิน. (2561). *ภาวะผู้นำของ ผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1*. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 1(3), 27-40.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2557). *หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : เอสดีเพรส
- อุทุมพร จันทรสิงห์. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- Bass, B.M., & Avolio, B.J. (1990). *Transformational Leadership Development*. Palo Alto, California: Consulting Psychologists
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30 (3), 607 - 610.
- Leithwood, K., & Jantzi, D. (1966). *Toward an Explanation of Variation in Teacher's Perceptions of Transformational School Leadership*. Ohio: South-Western College
- Sutamdee, C., & Sonwa, S. (2017). Leadership Behavior and Organizational Change. *Journal of Social Science, Law, and Politics*, 1(2), 104 – 124.